

Največji slovenski dnevnik  
v zedinjenih državah  
Velja za vse leto \$4.00  
Za pol leta \$2.50

# GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily  
in the United States.  
Issued every day except Sundays  
and Legal Holidays.  
68,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 220. — ŠTEV. 220.

NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 19, 1919. — PETEK, 19. SEPTEMBRA, 1919.

VOLUME XXVII. — LETNIK XXVII.

## V pondeljek bo izbruhnila splošna jeklarska stavka

Pittsburgh, Pa., 17. septembra. — Ko bo minuto kasalec ure kazal dvanajsto uro v nedeljo ponoči ter se bo pričel pondeljek, se bo pričela že dolgo pripravljena stavka vseh mož, združenih v American Federation of Labor v vseh jeklarskih napravah po Ameriki in v vseh drugih podjetjih, ki so združena z jeklarsko industrijo.

To je bila informacija, katero je izdal danes popoldne John Fitzpatrick, načelnik komiteja štirindvajsetih, ki predstavljajo štirindvajset mednarodnih unij v jeklarski industriji.

— Niti ene besede nimam reči, — je rekel Fitzpatrick, — razen to, da se bo stavka pričela v nedeljo ob polnoči.

— Ali je ta sklep neprekljen? — so ga vprašali.

— Da, — se je glasil odgovor.

— Ali bo predsednik Gompers tukaj, da prisostvuje jutrašnji seji komiteja? — se je glasil nadaljnje vprašanje.

— Ne, ne bo ga tukaj, — se je glasil odločen odgovor, kateremu je dostavil trditve, da Gompers niti pozvali niso k seji, čeprav so trdila v listih poročila, da bo najbrž prišel ter dvignil svoj glas proti stavki v sedanjem času.

V odgovor na nadaljna vprašanja je rekel Fitzpatrick:

— Ničesar nismo ukrenili za piketiranje naprav. Nikakih piketov ne bo treba. Može bodo šli lovit ribe ter bodo prepustili naprave Mr. Garyju, njegovim stražnikom ter profesionalnim "gunmenom" in ti naj vodijo naprave, če jih morejo. Ne morem vam povedati, koliko mož bo sledilo pozivu na stavko. Če bi navedel kake številke, bi lagal, kajti tega ne vem.

Mr. Fitzpatrick ni zastopnik nobene posebne unije, temveč uradnik American Federation of Labor, ki je delegiran kot eden njenih organizatorjev, da vodi organizacijo uslužbencev v jeklarski industriji ter predseduje sestankom komiteja, sestavljenega iz po enega zastopnika vsake mednarodne unije, ki ima med svojimi člani tudi jeklarske delavce. Samega sebe imenuje "boss".

Iz Chicaga je prišlo danes poročilo, da so dobile unije jeklarskih delavcev v onem kraju navodilo, naj se pripravijo na stavko v pondeljek. Ta navodila je poslal Theodore Wind tujakšnjega komiteja. Wind je načelnik South Chicago Trade and Labor Assembly. Ista avtoriteta je poslala vest, da so bile številne jeklarne v čikaškem okraju danes nabite z lepaki, ki oznanjajo, da se bo pričela stavka v pondeljek ob šestih zjutraj.

Istočasno z zborovanjem zastopnikov unij jeklarskih delavcev je objavila Carnegie Steel Co. pismo E. H. Garyja, načelnika United States Steel Corporation, na predsednike podrejenih družb, v katerem navaja vzroke, ki jih je imela korporacija, ko se ni hotela pogajati z delavskimi unijami. Obenem pojasnjuje pismo politiko družbe proti svojim uslužbencem.

Sodnik Gary pravi, da se ni hotel posvetovati z delavskimi zastopniki prvič raditega, ker ne veruje, da so oni, ki so to zahtevali, pooblaščen govoriti v imenu večjega števila uslužbencev korporacije in drugič, ker bi se tako konferenco lahko smatralo za priznanje "closed shop-a". Nadalje brani pismo "open shop" ter daje izrazu namenu družbe, da bodo plače in delavske razmere njenih uslužbencev odgovarjale najvišjemu standardu primernosti in pravičnosti.

Kljub jasnemu obvestilu Fitzpatricka, da se bo stavka pričela v pondeljek, je vendar prevladovalo čustvo, da se bo nekaj zgodilo in da je bilo pozitivno ugotovilo, da se bo stavka pričela, neka klinka, skate-o se hoče pokriti neki nepoznan korak. Nekateri pričakujejo, da bo tudi Gompers izgovoril svoje besede predno bo storjen konečni sklep.

Izvedelo se je, da se je komitej dolgo in resno posvetoval glede predloga predsednika Wilsona, naj se preloži stavko, čeprav je bila seja sklicana edinole v namenu, da se odredi vse potrebno za pričetek stavke. Ta razprava je baje pokazala, da obstaja velika razlika v mnenju med predsedniki raznih mednarodnih unij ter člani organizacijskega komiteja za jeklarsko industrijo.

Soglasno z najboljšimi informacijami so predsedniki unij po večini za preloženje stavke ter kažejo baje le malo razpoloženja za boj z United States Steel Corporation in z drugimi jeklarskimi družbami v sedanjem času.

Na drugi strani pa hočejo aktivni organizatorji na vsak način stavko brez vsakega zavlačevanja. Najmanj dva člana komiteja sta baje dobila od svojih unij navodila, naj se zavzemata za preloženje stavke in predsedniki drugih mednarodnih unij so poslali pisma, v katerih svetujejo preloženje akcije.

Načelnik Fitzpatrick, ki je dal izraza razpoloženju ljudi, ki so pridno rekrutirali različne unije v jeklarski industriji tekom preteklega leta, je zavzel s številnimi drugimi vred stališče, da bi bilo vsako omahovanje v zadnji uri usodepolno za unije.

Njegov argument je bil, da je postopal komitej zelo premišljeno, da je storil vse, kar je bilo v njegovih močih, da si zagotovi konferenco z Garyjem in da je nato, po treznem razmisleku določil dan 22. septembra za datum pričetka stavke, razen če bi napravila jeklarska korporacija kak korak, da pride ljudem na pol pota naproti. Ljudje so dobili poziv na stavko, se pridružili unijam in stotine med njimi so že izgubili službe raditega, ker so stopili v unije.

### PREMOGARJI IN JEKLARSKA STAVKA

Tudi premogarji se zanimajo za stavko jeklarskih delavcev. — Govor "matere" Jones.

Cleveland, O., 17. septembra. — Vse zanimanje delegatov United Mine Workers je bilo osredotočeno danes v Pittsburghu, kjer bo sklep narodnega organizacijskega komiteja glede predlagane jeklarske stavke v pondeljek prizadelo veliko število organiziranih in neorganiziranih premogarjev v podjetjih jeklarske korporacije.

"Mati" Jones, veteran med rudarskimi organizatorji, je zopet nastopila pred konvencijo, da se postovi, predno se vrne v Pennsylvania, kjer se hoče vdeležiti dela pri stavki, ki bo gotovo izbruhnila. Pozvala je delegate, naj opuste svoje strankarske boje vspricho skunnega sovražnika.

Delo konvencije je bilo v glavnem posvečeno boju proti radikalnim elementom v organizaciji, ki so bili zopet popolnoma poraženi v resolucijah, katere je stavila neka krajevna unija iz Montane in v katerih se zahteva ustanovitev "Ene velike unije" ter ločitev od American Federation of Labor.

Nekateri so bili umorjeni in moške bi bili bridko razočarani, če bi opazili sedaj kako omahovanje.

Aktivni delavci in organizatorji bi si ne upali vrniti se sedaj k svojim ljudjem tem jim povedati, da je bila stavka preložena. — Njih upliv in vodstvo bi izginila, cela organizacija bi bila porušena in American Federation of Labor bi postala smešna stvar.

Fitzpatrick je nadalje zavzel stališče, da bi bilo bolj pametno iti sedaj na stavko kot pa preložiti jo ali preklicati, čeprav bi se izjalovila. Če bi bila poražena v stavki, bi unija kljub temu ohranila svoj respekt pri ljudeh ter bi se vrnila močnejša kot kdaj v teku dveh let. Posledica omahljive politike pa bi bila, da bi delavci popolnoma zapustili organizacijo, nakar bi bilo treba celih petnajst let, da pridejo nazaj na stališče, na katerem so sedaj.

Tudi člani, kojih izvrševalni uradniki so nasprotovali stavki v sedanjem času, so soglašali s Fitzpatrickom, da so kljub navodilom unije pripravljene pokoriti se sklepom komiteja štirindvajsetih.

Komitej je imel svojo prvo sejo danes ob enajstih zjutraj v navzočnosti skoro vseh članov ter drugih delavskih voditeljev. Popoldanska seja se je sestala pozno ter trajala le dve uri. Konec se je je izjavil Fitzpatrick, da ne bo izdano nikako formalno ugotovilo glede sklepov komiteja pred popoldnjo popoldnansko sejo, po kateri se bodo člani vrnili v svoje kraje, da vodijo stavko. Tekom stavke komitej ne bo v zasedanju.

Če bosta obe stranki sledili svojemu izraženi namenom, bo stavka zelo mirna. Delavci pravijo, da bodo enostavno zapustili naprave ter pozabili nanje in upravitelji izjavljajo, da ne bodo vpriporili nobenega poskusa, da bi vzdržali obratovanje. aprli bodo naprave ter čakali, dokler se ne bodo vrnili ljudje z ribolova.

Delavski voditelji so izjavili, da ne goje nikakih dvomov glede komežnega izida. — Sodnik Gary in Steel Corporation bosta dolive-

### PRIZOR Z BOSTONSKE POLICIJSKE STAVKE.



CROWD AT A BOSTON POLICE STATION WHEN STRIKE WAS CALLED OFF.

### RADIKALNI VODITELJI

List "The Iron Age" trdi, da je najti med voditelji jeklarske stavke zagovornike nasilja.

V svoji zadnji številki trdi list "The Iron Age", da so nekateri voditelji preteče jeklarske stavke zagovorniki sindikalizma in revolucije.

Eden izmed urednikov lista je bil poslan pred kratkim v Pittsburgh, da premotri tamošnje zadeve. Sporočil je, da je bil eden izmed odličnih stavkarskih organizatorjev nekoč aktiven član I. W. W., ki je odšel v Evropo kot odposlanec organizacije ter objavljaj šovalne članke.

Med načerti, katere ta je vodil zagovarjal v tisku, je bila baje tudi revolucija potom splošne stavke, s prelivanjem krvi, če potrebno in tudi sabotaža, potom katere naj bi se strmoglavilo vladno.

Te dokaze je preteklo soboto odnesel urednik v Washington ter jih predložil Samuelu Gompersu, ki je pravzaprav njegovemu tajniku, kajti Gompers je bil odsoten.

Med največje presenečenje v življenju, — je rekel eden imed članov komiteja.

Splošno prevladuje tukaj mnenje, da pozdravlja Steel Corporation z veseljem stavko v sedanjem času v domnevi, da je neizogibna. Istotako je mnenja, da bo prizadela stavka izurjeno delo veliko bolj kot pa neizurjeno in da je v tem letnem času veliko lažje dobiti neizurjene delavce kot pa pozneje.

### PREDSEDNIKA PERUŠKE REPUBLIKE SO UBILI.

Santiago, Chile, 17. septembra. — Tukaj so začela krožiti poročila, da je bil v torek ubit predsednik republike Peru, Augusto B. Leguina.

### JUGOSLOVANI SE PRIPRAVLJAJO

V OKOLICI REKE SO ZAČELI JUGOSLOVANI KONCENTRIRATI VELIKO ARMADO. — BAJE SO DOBRO ZALOŽENI Z OROŽJEM IN MUNICIJO. — NEKAJ ITALJANOV JE ŽE ODŠLO Z REKE. — HRVAŠKI ČASOPISI NA SUŠAKU SO PRENEHALI IZHAJATI.

Rim, Italija, 17. septembra. (Poročilo Ass. Press) — Medzvezniško poveljstvo je preselilo svoj glavni stan v Opatijo, dve miljii vstran od Reke.

Na Reki je le malo hrane. Rečane prav posebno razburja dejstvo, da so začeli koncentrirati po okolici Jugoslovani veliko armado, ki je izborno preskrbljena z orožjem in municijo.

Na Sušaku je prenehalo izhajati vse hrvaško časopisje. Rim, Italija, 17. septembra. (Poročilo Ass. Press.) — Z Reke poročajo, da je imel general Anfossi pred italjanskimi grenadirji dolg govor, v katerem je rekel, da je dano vsakemu na prosto voljo, da se lahko izseli v Italijo ali pa da ostane na Reki. Nekaj grenadirjev je odšlo.

General je rekel, da bo toliko časa ostal, dokler ne sprejme italjanska vlada aneksije Reke.

Italjanska bojna ladja "Dante Allighieri" je hotela ponoči odpluti iz pristanišča. Ta poskus so pa ljudje še pravočasno opazili. Po cerkvah je zazvonilo in sirene so začele tuliti. Na pomolih se je zbrala velikanska množica ljudi, ki je prisilila kapitana, da je ostal.

Vsi carinski uradniki so prisegli D'Annunziu zvestobo. Ko je bil D'Annunzio v governorjevi palači, so ljudje zahtevali, naj govori. Stopil je na balkon ter izjavil:

— Bolan sem in vsled tega bom izpregovoril samo par besed. V sedanjem svetovnem blatu je ena sama čista stvar: naša ljubezen do Reke. Reka je kakor svetilnik na razburkanem morju. Rečani, ali potrdite svoje odglasovanje iz 30. oktobra lanskega leta, ko ste se izrazili za priklonitev k Italiji?

Vsi navzoči so odgovorili z gromovitim: Da!

— Jaz, prostovoljec in boritelj, — je nadaljeval, — apeliram na Viktor Hugojevo Francijo, Miltonovo Anglijo in Lincolnovo Ameriko in, govoreč kot tolmáč najbolj vročih želja celega italjanskega naroda, proklamiram združenje Reke z Italijo.

Zatem je vojake pozdravil predsednik italjanskega narodnega sveta, dr. Grossich. (Že po imenu lahko vidimo, kako čistokrvni Italijan je to. Op. ur.)

### Cena kronam vedno pada

Pošiljamo denar na Kranjako, Štajersko, Hrvaško, v Slavonije Bomo in Hercegovino popolnoma sanesljivo in se lanjim razmeram primerne tudi hitro. Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kake mo soče zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake obveznosti. Sedaj pošljemo v staro domo vino, naprimer:

100 kron	...	\$ 2.70	1000 kron	...	\$ 23.80
300 kron	...	\$ 7.35	5000 kron	...	\$ 119.00
500 kron	...	\$ 12.20	10000 kron	...	\$ 238.00

Denar nam pošliti je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

TVRKA FRANK SAKSER,  
68 Cortlandt Street, New York, N. Y.

### ČLOVEŠKI KRVNI PSI

Avstralska policija uspešno uporablja človeške krvne "pse", ki so avstralski domačini.

Washington, D. C., 18. sept. — Na policijskih postajah avstralskih zunanjih postojankah uporabljajo črne stezosledce pri lovu na tatove in druge kriminalce.

Soglasno z Norman Duncanom, pisateljem knjige "Avstralska straupota", je pripisovati v glavnem tem črnim dečkom, da ostane strah pred postavo živ tudi v najbolj oddaljenih delih dežele. Najboljši stezosledi prihajajo naravnost iz divjine iz poldivjih plemen na drugi strani meja — in to so mladi, sveži ljudje, ki so ponosni na odlikovanje, katerega so deležni ter navdani z divjo strastjo v upanju na človeški lov.

Eden teh stezosledov je povedel policijske čete na značilen lov na nekega konjskega tatu, ki je pobegnil iz ječe v New South Wales. Nobenega resničnega počitka ni bilo niti podnevi, niti ponoči. Bila je to kamenita pokrajina, ki je puščala za seboj le slab sled in večkrat je padel dež, ki je uničil še zadnje preostanke sledi. Večših je bil stezosled skoro za petami begunec. Včasih pa je zaostal za njim skoro za cel teden. Skozi cele dneve je bilo ozemlje tako težavno za stezosleda, da ni mogel napraviti več kot eno miljo na uro.

Kadar je izgubil sled, je tekal črnce po okolici kot kak krvni pes, dokler ni zopet zadel na sled. Nekoč je prišel begunec v velike siske radi vode. Stezosled je iznašel, da je žejen in izmučen, da je večkrat padel in da je izkopal vlažno prst iz nekega studenca, s katero si je močil kožo v svoji skrajni žeji in izmučenosti.

Konec lova, ki je trajal šestindeset dni so policiisti izsledili moža, kateremu je sledil domači stezosled po vsakem jardu poti, po kateri je šel mož, predno je padel v roke pravici.

### KAJ ZAHTEVAJO JEKLARJI?

Pittsburgh, Pa., 18. septembra. Jeklarji, ki bodo v pondeljek zaštrajkali, zahtevajo sledeče:

- Pravico kolektivnega pogajanja.
- Možje, ki so bili vsled svojega delovanja za unijo, odpuščeni iz službe, morajo biti sprejeti nazaj. Osemurni delavnik.
- En dan počitka na teden.
- Odprava 24-urnega šifra.
- Povišanje plače v primeri z ameriškim standardom življenja.
- Plačilne lestvice za vsako obrt.
- Dvojna plača za overtime ter za delo ob nedeljah in praznikih.
- Čekovni sistem za kolektiranje unikajih asementov.
- Odpravo kompanijskih unij.
- Odprava zdravniške preiskave za vse one, ki hočejo nastopiti delo.

### DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma sanesljivo in se lanjim razmeram primerne tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem po ozemlju ki je zaseženo po italjanski armadi. Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kake mo goče zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake obveznosti.

50 lir	...	\$ 6.00
100 lir	...	\$ 11.40
500 lir	...	\$ 58.50
1000 lir	...	\$ 113.00

Denar nam pošliti je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

TVRKA FRANK SAKSER,  
68 Cortlandt Street, New York, N. Y.

GLAS NARODA Slovenian Daily. Published by SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY. FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDEK, Treasurer. Place of business of the corporation and address of above officers: 11 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Ciščenje hiše. Prihranite si delo in čas v domu z opustitvijo starokopitnih metod čiščenja. Svoje čas potrebuje te za boljše stvari. Teško delo pometanja in čiščenja ni več potrebno. S priprostim obratom vijaka zamorete preproge, tapete, blazine in vse, na čemur se nabira prah, izčistiti bolj temeljito z električnim vacuum čistilecem.

PETER ZENGA. Zakaj so jajca tako draga? To je čisto enostavno: Oni, ki rede kokoši, morajo strašno drago plačevati razno žito za krmo. Žito je zato tako drago, ker zahtevajo farmarski delavci prevelike plače od svojih gospodarjev. Tako visoke plače pa zato zahtevajo, ker so jajca, ki jih rabijo za svoje družine, tako strašno draga.

Jugoslovanska Katol. Jednota. Ustanovljena leta 1898 - Inkorporirana leta 1900. Glavni urad v ELY, MINN. Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, box 251, Conemaugh, Pa. Podpredsednik: LOUIS BALANT, box 108 Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Srbsko-rumunski spor. Piše: FRANK H. SIMONDS.

Nova kriza na Bližnjem Iztoku, ki je nastala radi spora med Srbi in Rumunji radi Banata, nam nudi sijajen vzgled natančno one vrste ovire k Ligi narodov, katero se tako malo razume v Ameriki in ki je tako neizmerne važnosti za Evropo. Na kratko rečeno so dejstva glede Banata naslednja: Banat je stara ogrska provinca, ki leži med Marošem, Tiso in Donavo. Obsega približno 10.000 kvadratnih milj, to je nekako ozemlje Massachusettsa in Rhode Islanda skupaj ter šteje en milijon in pol prebivalcev.

The New York Edison Company. Irving Place and 15th Street - Stuyvesant 5600 District Office.

da ne bo Rumunska pod nobenim pogojem dovolila razdelitve te province. To se je sedaj očitno zgodilo. S svojo okupacijo Budimpešte so se iznebili Rumunji ogrskega problema. Ogrske armade so demobilizirane, na besarabski fronti so dosegli Rumunji sporazum z Ukrajinci ter so vsled tega v stanu poslati v Banat nekaj dobro opremljenih divizij. Razentega pa lahko smatramo za gotovo, da bo dobila v slučaju srbskega napora Rumunska pomoč Italije, kar bo mogoče imelo za posledico italijanske vojaške operacije v Dalmaciji in iztočno od Trsta.

Dopisi. Brooklyn, N. Y.

Kakor je že dvakrat poročano, priredi "Slovan" svoj družinski večer v soboto 20. septembra na 211 Graham Ave. in Stagg Street. Vas še enkrat najvjudneje vabim skupno slovo občinstvu Greater New Yorka "Slovan". Chicago, Ill. Gospod urednik! Prosim Vas, priobčite moj dopis. Veda, da je gredo, če se v sedanjih zmešnjah naših Slovencev pripravimo, a za tole moj dopis naj bo prvi odgovor. Tisti, ki je zagnal prvi kamen, jaz samo odgovorjam in se brani. Slovenci v Chicago so mi pokazali list "Sloga", tiskan dne 4. septembra, in so mi rekli: Pogledj, Martin, to-le pa nate leti! Pisano je bilo to-le: "Hinavec je nadzornik" - "jednot, ki je v srečo sovražnik katol. cerkve, ki nikdar v cerkvi ne gre, ki v svojem zalogu stalno pridiga proti cerkvi, veri in duhovščini, ki zbra okrog sebe samo največje sovražnike vere, da kuje z njuni naklope, kako bi bolj škodil župni cerkvi, toda na konvencijah pa pobožno zavija svoje oči kot lisica zvitorepka in se drži pobožno kot kaka jereca - postrani - glaveca - to pa zato, da je izvoljen v odbor, da "nadzira" KSKJ, če sem jaz kot nadzornik KSKJ glasoval zoper reinsurancne, ali sem zaradi tega hinavec? Gospod Zakrajšek je pisal, svetovalec in rekel: DA; mi smo pa sklenili NE! Kot nadzornik KSKJ, jaz oibem imenoval neki "nadzornik" ki nadzira Jednoto, ki dá pa vidi cerkev znotraj samo obogatela kakšna židovska kompartakrat na leto. Ste že želi nija. Nobenemu ne želim nič slakaj tacega! Treba bode o tem bega in vsak duhovnik je moj priobčestvi Barnum in Bailey jatej, če ima KATOLISKO SRCE girkusa, da hode to kurjosteto za katoliškega človeka.

Portland, Ore.

Vem da je štatelet tega lista še v spominu moj zadnji dopis iz tega mesta. Poročal sem, da smo se delavci v omenih parnih mlinih organizirali ter ustanovili novo organizacijo. Zadajni sem napisal ali poročal nekatere stvari nekoliko napačno. Torej danes pa mislim te stvari bolj natančno obledaniti. Mislim, da radi tega ni treba tega lista ne bodo zamerali. Prva stvar je ta, da naša organizacija se imenuje Flour Gravel Workers No. 38-1. Prva omenjena organizacija sploh sedaj pod okrilje G. H. U. in tudi pod okrilje I. L. A. Prva potrej omenjena organizacija se s polnim imenom kliče Grain Handlers Union; druga imenovana organizacija se pa s polnim imenom kliče International Longshoremen's Association. Jaz mislim, da dotični organizaciji sta znani marsikateremu rojaku, torej naj bo zadostna v pojasnilo. Dnes, ko pišem te vrstice, je zelo slabo vreme dežuje, kakor ti se bili vsi, nebeski delavci spuntali, kateri delajo lope in jasne dneve. Mislim, da tudi oni zahtevajo boljše pogoje in več plače. Tudi mi delavci po parnih mlinih smo si izbrali današnji dan (kateri) za s'avko. En dan poprej se šli trije poslanci do gospodarjev sledečih parnih mlinov: Albers Brothers, Crown Flour, Portland Flour, Kerr & Guiter in Golden Flour. In vse te zgoraj omenjene družbe so čisto in doela odbile naše zahteve. Torej nam ni drugega kazalo, kot da gremo na bej proti kapitalu. Ker je šele prvi dan stavke, še ne vem dosti poročati. V Crown Flour Mill, kjer sem bil jaz zaposlen, smo sli večinoma vsi na stavko. Le par starokopitnežev je ostalo na delu. Pa kaj morejo taki stari buthli napraviti? Ako ne bo drugih stavk-kazov, potem bodo mlinci še danes leto počivali, če nam delavecni organizirani trpinom družbe ne bodo dale, kar zahtevamo. Ne zahtevamo ničesar drugega, kakor tri st. d. e. stvari: Prva stvar je ta, da družbe pripoznajo našo organizacijo. Druga stvar je, da nam pripoznajo organizacijsko plačo: plača mora biti po lestvici. Tretja in najbolj težavna stvar je pa ta, ker tudi zahtevamo, da bodo samo organizirani in izkušeni delavci

GLAVNI URADNIKI: MIHAEL ROVANŠEK, box 251, Conemaugh, Pa. Podpredsednik: LOUIS BALANT, box 108 Pearl Ave., Lorain, Ohio. Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn. Skladnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn. Skladnik neplačanih prispevkov: LOUIS COSTELLO, Balla, Conn. Vrhovni zdravnik: DR. JOS. V. GRAHEK 448 E. Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.

ANGLESCINA. Pouk potom dopisovanja s pomočjo angleško-slovenskih učnih zvezkov. Traja 6 mesecev. Vpišete se lahko vsak čas. Šolnina za celi tečaj \$10. Če želite imeti več pojma o angleški slovnici in jeziku, loh, pišite še danes za pojasnila. SLOVENSKA KORESPONDENČNA ŠOLA. (The Slovenian Correspondence School) 6118 ST. CLAIR AVE. (BOX 10) CLEVELAND, OHIO. SLOVENSKA KORESPONDENČNA ŠOLA, 6119 ST. CLAIR AVE. (BOX 10), CLEVELAND, OHIO. Izrejte ta listek in ga pošljite s svojim naslovom: IME ... PREDAVAJALCI ...

# Anarhistična kolonija v bližini New Yorka

PIŠE: LOUIS LEE ARMS.

Francisco Ferrer kolonija anarhistov se nahaja v bližini Steinton, N. Y. na ozemlju, ki obsega 143 akrov. Kolonija šteje približno 350 oseb ter je lahko priti tjakaj v eni uri in deset minutah s Peñsylvania postaje v New Yorku.

Ta Ferrer kolonija ima tudi to, kar imenujejo "moderno šolo", ki ima sedaj 26 učencev. Gospodar je šole je Harry Kelly, urednik lista "Freedom", ki uči "konstruktivni anarhizem". Kelly je tiskar po poklicu ter razširja že 25 let nauke proti sedaj obstoječemu družabnem redu. Med drugimi stvarmi je Kelly tekom vojne strastno pobijal princip konškracije ali prisilne vojaške službe.

Anarhist iz Steltona je šibka postava, ki tehta približno 100 funtov. Visok je nekako pet čevljev. Njegov obraz je povsem neobičajen. Sličen je doli obrnjenemu enakostranskemu trikotu s prispričeno brado ter širokim čelom. Ima modre mrzle oči ter razkruštrane lasje komičnega pesnika tedenskih magazinov. Njegov glas je mehak ter govori nevrjetno hitro.

Kelly je zelo premeten ptič z ozirom na svojo propagando. Se sta se je že s številnimi reporterji ter vladnimi agenti, ki so skušali dobiti od njega dokaze in raditega je tudi nad vse previden.

Učenci te "moderne šole" prihajajo in odhajajo. Nekateri opuste svoje študije še predno so jih završili. V najboljšem slučaju so pripravljani za višje šole ter odhajajo v svet povsem in osnovnih principih anarhizma. To je več kot "naučiti mladiča streljati". — Naučijo ga namreč streljati z anarhističnim merjenjem. To pa je seveda razumeti v prenešenem pomenu besede.

V kolikor je mogoče dognati pišec, ni v Steltonu nikakih bomb ali drugih smrtonosnih priprav.

Kaj pa je ta anarhistični nauk? — Par primer nas bo uvedlo v duha te "moderne šole". Med drugimi je najti tudi naslednje principije:

- Anarhist je človek, ki ne veruje v vlado za sebe samega ali kakega drugega.
- Nabiralec sineti je bolj važen za občino kot J. P. Morgan.
- Zakaj bi šolski otroci — katerikoli — nazdravljali predsedniku Združenih držav?
- Predsedniku Wilsonu manjka ali poguma ali prepričanja. Če bi ne bilo tako, bi se že zdavnaj umaknil.
- Kake važnosti je datum kake bitke v Državlanski vojni?
- Ameriške šolske otroke uče kaj misliti, ne pa kako misliti.
- Šivalni stroj je prinesel človeštvu več bede kot pa dobička.
- Povprečni Amerikaneec je "quitter" tekom stavke. Zadojji stavka ter se prvi vrne na delo.
- Washington in Lincoln sta bila, kot druge zgodovinske postave, nekoliko koristi enemu razredu tekom njih delovanja.
- Ogluševanje je parasitka sleparija.
- Nobena moralnost, temveč trgovina, je ležala za veliko vojno in za sovdeležbo Amerike v tej vojni.
- Ameriški vojaki riskirajo svoja življenja v Rusiji, da zavarujejo ameriški kapital, naložen v transsibirski železnici.
- Ruski žid bo šel skozi pekel za princip.
- Učiti resnico se pravi povedati otroku, zakaj lažemo.
- Boljševizem je zlata primera lažljivosti kapitalističnega čašopisja. Pokazal je, kaj je narod v stanu storiti.
- Nasilje! Cela zgodovina je nasilje. Kaj torej za to?
- Eni generaciji je Brutus morilec. Drugi pa je vzgled direktne akcije.
- Revolucija leži v bližnji bodočnosti. Vlada potom zvez ali svetovetov najboljši praktična.
- Nobenega anarhista niso tekom obravnave Forda pozvali, naj pove, kaj je anarhizem.
- Konškracije je zločin.
- Izdajatelj kakega mestnega lista pove poročevalcu, kaj mora pisati.

Vsako zgoraj navedenih pripomb je izustil deloma kot odgovor na stavljena mu vprašanja ali pa ko je branil principije, na katerih sloni anarhizem.

Nek prejšnji učence anarhistične "moderne šole", ki obiskuje se daj neko višjo šolo v New Brunswick, N. J. ni znal tekom izpraševanja navesti natančnega datuma nekega večjega spopada v državljanski vojni. Raditega je padel pri skušnji in to je dovedlo Kellyja do ostrega napada na ameriški šolski sistem, ki ni po njegovem mnenju ničesar drugega kot ena roka kapitalistične vlade, ki uči mladi narščak, da mora na vsak način ohraniti sedanji sistem kast ali slojev.

Njegova šola pa išče resnico ter izjavlja, da je on ponosen na uspehe, katere so dosegli njegovi učenci v življenju, potem, ko so prišli iz šole.

Washington in Lincoln? — Po njegovem mnenju sta bila to dobra človeka v svojem času, ki sta storila precej dobrega človeštvu. Najti pa je veliko bolj važne stvari, katerih bi se morali otroci učiti kot pa so življenjepisi takih mož. Po njegovem mnenju je glavna napaka ameriških šol ta, da uče otroke, kaj naj mislijo, ne pa — kako naj mislijo.

Anarhist iz Steltona pravi, da stopajo njegovi učenci v svet brez vsakih predsodkov in brez tradicij, katere vbijejo druge ameriške šole v glave svojih učencev.

— Vaše šole uče take stvari kot je naprimer ta, da so kapitalisti potrebni. S tem hočejo reči, da je glavna naloga dela ustvarjati kapitaliste. Nabiralec smeti je veliko bolj važna oseba v občini kot pa J. P. Morgan. Zakaj uče otroke nazdravljati predsedniku Združenih držav? Zakaj stavljamo na prestol ničvredne in minljive ideale? Zakaj vbijati ljudem v glavo, da se bore ameriške čete v Rusiji za demokracijo, dočim so tam, da zavarujejo ameriški kapital, ki je naložen v transsibirski železnici?

Nekateri anarhisti, ki žive v tej anarhistični koloniji, prihajajo vsak dan v New York ter se vračajo zvečer domov. Na takem vladku se anarhista takoj spozna po tem, da je manj skrbno oblečen kot so drugi, ki potujejo po teh predmestnih vlakih.

Glavna oseba cele kolonije je seveda Kelly. Sanjal je o prostomu, rezerviranem za anarhiste, in te njegove sanje so se vresničile pred njegovimi lastnimi očmi. Ko ova se poslovlila, je rekel:

— To je le zadeva časa. Takom čalega popoldne, ki sem bil z njim skupaj, se ni niti enkrat nasmehnil.

# ZASTONJ ENAJST DAROV ZASTONJ



Katerikoli zgoraj našlikanih predmetov, vaša je tak kot našliki, damo čisto ZASTONJ na naši posebni razprodaji prvovrstne petnajst kamenske ure, kakoršna je na zgorajnji sliki. Poslužite se te razprodajne ponudbe. Takja prilika se vam ne vraja več. Za to posebno razprodajo imamo na razpolago samo 5000 ur. Ura je najboljšega izdelka. To je ena najfinjših kar jih je bilo kdaj napravljenih. Uspešno se jo da primerjati z vsako drugo ur: ima najboljši amer. kolese s 15 kamni. Če plačate \$35.00 za uru, ne boste dobili boljšega časomera. Lako je nesete v katerikoli del sveta, če mislite iti onstran, in smatrali se boste za ponosnega lastnika. Vaši evropski prijatelji jo bodo sprejeli kot vsako darilo. Ničesar boljšega jim ne morete ponuditi. Obvoj je pozlačen, ima vtisnjeno znamko za 25letno garancijo, krasno engravirana vrsta izvršitve, kakoršno najdete samo pri prvovrstnih urah. Da se pripravite o naših trditvah, nesite uru h katerikoli urarju ali pa kakemu izbornemu veščaku. Naj jo preiskua. Naj je presodi vsakega stališa. Videli boste, da je naša cena \$12.95 presenetljiva razprodaja. Če ni to velika razprodaja, vam ni treba imeti ure. Pošljite jo nazaj in mi vam bomo vrnil denar. Mi nečemo, da bi imeli uru dokler se ne pripravite, da je ravnotaka kot si jo predstavljate. Predno se odločite za trgovino, morate biti res zadovoljni. Če boste imeli to uru, boste imeli obenem prvovrstni kos statarske obrti. Ničesar boljšega ne morete dati svojim prijateljem v Evropi za spomin.

- Enajsteri darovi so čudovite premije:
1. Ogrtnice. Dobre, ugodne mere, močne, trajne in elastične.
  2. Pas iz pristnega usnja, močan in pripraven. Francoska srebrna zaponka s krasno sliko.
  3. Fountain Pen. Pero se samo polni ter je vedno pripravljeno. Iz trdega gumija.
  4. Glavnik za moške iz trdega gumija. V lepi listnici.
  5. Britve. Prvovrstno koso. Garantirano za pet let.
  6. Ščetka za britje. Najboljše vrste. Pristno ščetino. Garantirano.
  7. Jermen za brušenje. Na obe strani. Ena stran je pristno usnje, druga pa prvovrstno sukno.
  8. Krtača. Pristne ščetine z mahagonskim hrbtom.
  9. Krvavitna zaponka. Pozlačena. Krasen briljanten kamen v finem izdelanju.
  10. Gumbi za manšete. Pozlačeni, krasno po modri izdelani.
  11. Črna verižica. Pristno usnje s finim ornamentom.

Ta darila so jako dragocena. Vsako je ravnotako koristno kot okrajujoče. Veseli jih boste. S ponosom jih boste darovali naprej. Samo brivske potrebščine vam bodo v kratkem prišle dle denar, ki ste ga dali za uru. V vsaki podrobni trgovini je samo ura vredna \$20.00. Boljšega časomera ne morete dobiti, tudi če plačate \$35.00. Naša cena je za kratke čas samo \$12.95.

NE POŠILJAJTE DENARJA. Naročite uru takoj. Če čakate bo prepozno. Popolnoma ničesar ne rizirate. Izpolnite spodnji kupon ter ga pošljite nam zaen s 35 centi za pošiljalne stroške. Z obratno pošto vam bomo poslali uru in vsa darila. Plačate pošiljate \$12.95. Imejte pripravljen deset dni. Naročilom izven Združenih držav pošljite denar. Če nečete ure ali katerikoli darov, nam pošljite vse skupaj nazaj in mi vam bomo vrnil denar. Izgubiti ne morete ničesar. Izpolnite torej kupon takoj, to minuto.

KUPON

UNION SALES CO., DEPT. 151,  
747 NO. LINCOLN ST., CHICAGO.

Poslužite mi takoj uru in enajst darov. Priloženo je 25 centov za pošiljalne stroške. Po izročilu vam bomo plačali \$12.95. Pripravljen sem poskušati uru deset dni in če ne bom zijo zadovoljen, vam bom vrnil uru z vsami darili in vi mi boste vrnil denar.

IME \_\_\_\_\_

NASLOV \_\_\_\_\_

## Reforma vzgoje, pouka in dela v osnovni šoli v Jugoslaviji

Naj bodo dosedanje šole zidane tuintam še tako lepo in na videz moderno, vendar je pretežno večina izmed njih zelo nemoderna; in nepraktična. Skoro vse pa so zidane tako, da dehti iz njih že oddalec sama reproduktivnost. Toda k temu se še povrne; zakaj potrebno se nam zdi na tem mestu omeniti, da inamo v Sloveniji tudi tako šole, ki imajo za 500 — 600 otrok to je za pet "starih" razredov samo dve šolski sobi in še ti grozita, da se podereta danes ali jutri. Ta šola tudi nima niti pedi več svoje zemlje nego ono, na kateri stoji stavba. Če se hočejo otroci med odmori oddahniti pod milim nebom, morajo na cesto, kjer jih objame balzamski pocestni prah in so v vedni nevarnosti pred vozovi, avtomobili, živino itd.

No, pa bodimo odkritosrčni in priznajmo dejstvo, da se je razvila ta stavba iz čisto privatne hišice in da zidajo novo šolo v dotičnem kraju že nad 40 let in jo bodo še 40 let, če oblast ne poseže z železno roko vmes.

Toraj večina naših šolskih stavb je zamišljenih že v načrtu tako, da odgovarjajo v prvi vrsti re produktizmu. V njih tudi v resnici moderen učitelj ne more preko šolskih knjig in sten, kamoli oni, ki mu je med štirim stenami tako prijetno, kot je ribi v vodi. Da, tudi tu bo treba reforme; — ustvariti bo treba tip šolane stavbe, ki bo odgovarjal produktivnim zahtevam, to je delovni šoli.

Da pa nas ta in oni ne bode umel napačno, zaradi tega povdarjamo že na tem mestu, da v delovni osnovni šoli ne ozremo nikakih obrtnih industrijskih, trgovskih, kmetijskih itd. šol v minjaturi. Pa jih je nekaj tudi med reformatorji našega šolstva, ki menijo tako, in zaradi tega se bojimo, da bomo padli iz enega ekstrema v drugi ekstrem; zdi se nam tudi, da poznajo te vrste reformatorji našega šolstva Deryva in Kerscheneisterja bolj po imenu, nego po njihovih nazorih, in zaradi tega ju mešajo v eni lonec; d atako zmešana jel ne more biti posebno ukusna, se ueno.

Ker smo omenili ravnokar delovno šolo, se nam je nehote vrnila zopet misel na šolsko dvorano, o kateri smo že govorili.

silno modernej v besedah in na papirju, da pa se ne moremo gavit z mesta, ko je treba moderne zahteve realizirati. Čudimo se Amerikancem, Angležem, Francozom, Dancem, Norvežanom, Nemcem, napišemo nekoliko člankov o njihovem šolstvu, in domovina je rešena! Samo pač pohlevne dušice; in zaradi tega se je v nas zaigrila misel, da gre pohlevnih ovac dokaj tudi v tesen, star in razpadajoč hlev.

Iz velikih šolskih okolišev in iz neprimernih šolskih stavb, izvira greh, ki mu pravimo šolske olajšave. — Omenili smo že, da smo od polne osemletne šolske dobe še dokaj oddaljeni, zakaj šola bo še dokaj časa — kot kaže pedagoški aneroide še sedaj — politikum, to je vaba za sprejem političnih programov po kmetiški masi ni za po polariziranje tega in onega v resnici popolnoma praznega, a človeka z dolgim jezikom.

Mi sami smo nasprotniki pretiranih olajšav, a smo tudi nasprotniki pretiranih zahtev; menimo namreč, da zadostuje docela, če hodi otrok od 6—14 leta res redno v šolo. Če stori učiteljstvo v tem asu res svojo dolžnost v polni meri — in o tem ne dvomimo — no, potem dovoljen uspeh ne more izostati; seveda glavni pogoj, brez katerega ne bo uspeha, je ta, da hodi otroci redno v šolo; in to je mogoče, kot smo omenili že nekolikokrat, le v malih šolskih okoliših.

Dalje zahtevamo, da se poučevanje otroke v času od 6—12. starostnega leta v maternem jeziku; za srbohrvaščino zadostuje doba v času od 12—14. starostnega leta; zakaj tekom šestih let se utrudi otrok v materniščini tako, da bo po šestih letih lahko sledil pouku iz srbohrvaščine, in bo v dobi od 12—14. starostnega leta tudi lažje umel in izpoznal sorodnost med jugoslovanskimi narečji. Kako si mislimo tak pouk, lo mo povedali ob ugodnejši priliki. Za danes samo tile dve rekli: — Če vodi slepce slepca, 18. deta oba v jamo! — V naglici narejene, gotovo pokazeno!

mo v mislih zloglasne ponavljajne in ne nji podobnih šol. Smeo namreč mnenja, da naj hodi tudi kmetiški otrok v dobi od 12—14. starostnega leta vsaki dan in redno v šolo v novem času, ko ni pod milim nebom nujnih del in to je vsakoletni čas od 1. novembra do 1. aprila oziroma od 1. oktobra do 1. maja. Ko pa se začne delo pod milim nebom, pa naj bo kmetiški otrok docela prost in naj pride v šolo samo k potrebni predavanjem in praktičnim vajam, na katere jih pozove vodstvo šole že tim ali onim načinom, ne pr. na požahnujevanje vrtnice koncem meseca junija, na okuliranje koncem avgusta itd.

Tudi iz tega razloga so mali šolski okoliši zelo priporočljivi in tudi zaradi tega se ogrevamo toliko zanje.

Pouk v času od 6—12. starostnega leta pa naj bi bil res samo pouk, a ne samo v reproduktivnem smislu, temveč bolj v produktivnem in to je ona delovna šola, z akatero se ogrevamo tudi mi že v času od 6—12. starostnega leta; toda o tem bomo govorili.

Iz zgoraj navedenega je torej razvidno, da se ogrevamo za olajšavo na kmetih v času od 1. aprila do 1. novembra, oziroma od 1. maja do 1. oktobra vsakega leta. Ta olajšava pa naj velja izrecno samo za kmetiške šolske okoliše. Obrt, industrija, trgovina itd. parabijo itak bolj izobražen material in zaradi tega mora nuditi tudi že osnovna šola temu materialu več, nego pa kmetiške. Ker obrtniki, industrialci, trgovci itd. itak ne smejo v delo sprejemati delavcev pred 14. starostnim letom, sledi iz tega že samoposebi, da zgoraj omenjene olajšave odpadejo za materialje te vrste.

Ob ti trditvi bi nas utegnil ta in oni razumeti, da smo morali nasprotniki enotne šole, nikakor. Smo odločni zagovorniki enotne šole; zakaj uverjeni smo, da biološke razmere tega in onega šolskega okoliša diferencirajo in potencirajo snov, način in čas pouka itak samoposebi. In tako smo dospeli do učnih načrtov, do metode in do učnih urnikov. Oglejmi si sedaj najprej naše dosedanje učne načrte. Vsem se pozna na prvi pogled, da so bili izdelani ob zeleni mizi, da pouk med štirim stenami in ne oziraje se na potrebe tega in onega naroda! Kaj je bilo dosedanjim učnim načrtom do naroda? Šlo se je za "politikum", in zaradi tega so izvenili vsi učni načrti v visoko pesem o nečem silnem, od svetle gloriože obžarjenem ob emer nam je zastala sapa, kot bi se bližali božanstvu. Slovenski pedagog se radi bi-

# POSLUŠAJTE MOJ NASVET!

Cena kronam je sedaj zelo nizka.

Pomagajte svojojem v stari domovini ter jim pošljite denarno pomoč sedaj.

**Neposredna brzojavna svesa z Jugoslavijo.**

Jamčim za vsako denarno pošiljatev, ter pošiljam iste v Ljubljansko Mestno Hranilnico v Ljubljano, katera izplača neposredno in popolno vsaki znesek vašim ljudem v domovini.

Ako ne želite poslati denarja sedaj, al pa lahko zagotovite to nizko ceno kronam s tem, da kupite menjico (Draft) za sedanjo ceno ter jo v bodoče porabite in al s tem prilivate denar.

Za vse podrobnosti glede denarnih pošiljatev in potovanja v stari kraj, se obrnite vedno in edino na naslov:

**EMIL KISS, Bankir**  
133 Second Avenue, New York, N. Y.  
Vstanovljeno pred dvaset leti.  
4 odst. OBRESTI SE PLAČA ZA ULOGE

## Kako je z dohodninskim davkom?

Uredništvu Glas Naroda je predobro znano, s kakimi težkocami se imajo boriti naši rojaki, ki so po pomoti in netočnih informacijah plačali preveč dohodninskega davka, da dobijo preplačani denar nazaj.

Pomagali smo jim z raznimi nasveti, ker je pa povpraševanje po informacijah le preveliko, se nam je zdelo potrebno sestaviti seznam vprašanj, na katere naj odgovori in nam jih pošlje vsak, kateremu se zdi, da je plačal preveč davka.

- VPRASHANJA SO SLEDEČA:**
1. Kako se glasi vaše krstno in rodbinsko ime? .....
  2. V katerem mestu se sedaj nahajate, v kateri ulici, hišna številka? .....
  3. Kako se imenuje kompanija, pri kateri delate? .....
  4. Od kod ste doma? (Iz Kranjske, Štajerske, Primorske?) .....
  5. Povejte natančno, koliko ste zaslužili leta 1918? .....
  6. Komu ste plačali davek? .....
  7. Ali ste oženjeni? Kje je vaša žena? .....
  8. Ali imate kak državljanski papir? .....
  9. Koliko davka ste morali plačati? .....
  10. Koliko trok imate in koliko so stari? .....
  11. Kje ste stanovali tedaj, ko ste plačali davek? .....
  12. Ali ste podpisali vaš namen, da nameravate ostati v Združenih državah? .....
  13. Pošljite vsa potrdila, ki ste jih dobili, ko ste davek plačali.
  14. Če je le mogoče, pošljite tudi potrdilo od kompanije, koliko ste zaslužili leta 1918.
- Na ta vprašanja točno odgovorite ter nam pošljite vse, kar zahtevamo.
- Vse to bomo izročili pisarni, ki ima v rokah to zadevo.
- Uredništvo "Glas Naroda".**

jemo ob prša, in trkanje zveč daleč po domovini, a vendar smo bili donedavna slepi; sefe veliki roman nam je moral zaklicati: — Drugam; to ni prava pot! Resnica je, dobiti bomo morali povsem nove učne moči. Zelo v zmoti pa so vsi oni, ki menijo, da se bodo dali novi učni načrti izdelati pri zeleni mizi in med štirim stenami z rdečim svinčnikom v roki! Dobiti bomo morali docela nove učne načrte, in ti bodo morali biti zajeti iz življenja, kakoršno polje v resnici pod milim nebom, če bodo hoteli odgovarjati biološkim zahtevam naše domovine in da bodo imeli ono elastičnost, da se bo ob njih pouk lahko diferenciral sam po sebi, to je ob bioloških potrebah tega in onega šolskega okoliša. Da tudi tega dela ne bode zmogel en sam odsek, se ume. Tozavaj dolgo vrsto let.

# GOZDNI ROMAR

FRANCOSKI SPISAL GABRIEL FERRY.

Za "Glas Naroda" prevedel G. P.

36 (Nadaljevanje.)

Enindvajseto poglavje.

### FABIJAN IN BOIS-RENE.

Božja pravilnost: ne pozna nikakega zastaranja zločinov. — Dvajset let, ki so potekla izza umora grofice Mediana, niso razorožila te pravice. Le čas se ni prišel, ko naj bi izrekla svoj pravorek. Ta čas pa se je sedaj bližal.

Pred davnim časom raztrgane niti se pričlanjajo zopet vezati in osebe, ki so se ločile nekoč, se zopet srečavajo.

Fabijan de Mediana ter kanadski mornar, ki sta bila pred dvajsetimi leti otrgana drug od drugega, tritisoč milj od onega mesta, sta zopet spala ob istem ognju. Slučajno izgovorjena beseda bi lahko zopet združila loveca z otrokom, za katerim je žaloval vsaki dan ter Fabiana z možem, ki je našel mrtvo truplo njegove matere in ki je skozi dve leti varoval njegovo mladost; onega, kojega ime je izginilo iz njegovega spomina, na kojega obstoj pa ga je spominjala žena Areljanosa pri svojih zadnjih razkritjih.

Pri tem ne smemo pozabiti, da se je to zgodilo nekako ob času, ko je Don Štefan zbudil senatorja in Don Avguščina, da se nahitro poslovil od njih.

Medtem pa je šla noč naprej. Zvezde, ki kažejo potniku v pušavi uro, so izginile z onega dela neba, ki se je prožil nad loko ter se nagnile proti zapadu. Kanadeec, ki je sledil svarilu Pepe-ja, je spal le z enim ošesom ter se večkrat prebudil, da se pazno ozre na okrog. Pepe se ni še vrnil.

Potekli sta dve uri, ko ga je prebudilo prhanje konja. Bil je Pepe, ki se je vračal z ujetim konjem.

— Gotov sem, — je rekel Pepe natih, — ter prinašam s seboj najlepšega dirkača, ki je kadaj tekel preko savan. Bojim se le, da bo nekoliko pretrmoglav proti jezdecem. Glavna stvar pa je, da je tukaj.

— Če se ti bo tvoja nakana prav tako dobro posrečila kot lov, ti šestim za vnaprej, — je rekel Kanadeec, ki se ni dosti zanimal za konje, a ljub te mu občudoval lepo žival. — Sedaj pojdi spat iz jaz bom čul mesto tebe.

— To sem tudi zaslužil, — je odvrnil Pepe, — ter bom sledil tvojemu nasvetu.

Pri teh besedah se je sklenil prejšnji vojak na tla ter kmalu trčno zaspa. Spanje je v gozdovih gost, na katerega ni treba dolgo čakati in naj se nahaja človek v še tako veliki nevarnosti.

Kanadeec se je naslonil s hrbtom na neko drevo ter pričel razmišljati. Sredi ognja, ko preživi človek v spominu celo svoje prejšnje življenje, bi čital človek v njegovih mirnih potezah preteklost brez madeža in brez očitanj vesti. Nepremičen kot kip je bil videti kot najlepša primera čuječe moči.

Kmalu pa se je Bois-Rene previdno dvignil, se približal mlademu možu ter se sklonil preko njegova, da ga tem natančneje opazuje. Nato pa se je vrnil na svoje mesto ter razmišljal naprej.

— Tako star mora biti, če še živi, — si je mislil. — Kako bi spaznal na tem mladom možu otroka, ki je bil star komaj štiri leta, ko je bil iztrgan iz svojih rok?

Ta noč pa je živčno spominjala na ono noč, v kateri je vspriše ognja mrtvega Pepeja, ki je bil danes poleg njegova, pobral iz čolna napol mrtvega otroka, ki se je objemal mrtvega trupla matere.

Kanadeec ni vedel, da je Pepe isti vojak, ki ga je pri oni rešitvi tako trdovratno obstrleval. Pri svojih zapuhnih razkritjih n. Španec nikdar omenil imena Elancovi, kajti ono noč, ko je stal na straži v Ensenadi, bi rad izbrisal iz svojega življenja.

Naučenkrat pa se je pričel plašiti privezanega konja ter se skušal odtrgati. Očitno ga je preplašil neki nevidni predmet.

Bois-Rose se je prebudil iz svojih sanj ter se dvignil, da pregleda okolice. Ničesar sumljivnega pa ni opazil ter se vrnil k ognju. Tjter je našel Tiburejca prebujenega. Slednji se je le negotovo spominjal načina, kako je prišel sem, a kmalu se mu je zjasnilo v glavi ter je vprašal Kanadeca, kaj pomenja šum, ki ga je favnokar prebudil.

— Nič ni, — je odvrnil Bois-Rose, — Konj je postal nemiren menda vsled tega, ker voha kakega jagvarja, ki se potika tu na okrog. Mogoče biste sedaj pokusili nekaj pečenke?

Kanadeec je ponudil nato Tiburejcu dva kosca mrzle pečenke, katera je bil dal na stran ter zavel v liste. V tem slučaju se je Tiburejci poslužil ponudene mu jedi ter se čutil po požirku vode kot prerojenega.

Po pogledu na kanadskega loveca, ki mu je tako skrbno obvezal rano in ki je tudi sedaj skrbel zanj, se ni več čutil tako osamljen in zapuščenim. Neki skrivni čut mu je rekel, da je našel mogočnega ter vsled svoje velikanske moči, neustrašenosti in spretnosti strahujoč prijatelja. Bois-Rose pa se je s svoje strani prijetno smehljaj, ko je opazoval mladega moža pri jedi.

— No, dečko moj, — mu je rekel, — Indijanci imajo navado vprašati goste, katere sprejmejo pri sebi, šele po imenu in stanu, ko so enkrat jedli pod njih streho. Vi se nahajate sedaj pri meni, ste zavili svojo jed ter vas smem vsled tega vprašati, kdo da ste in kaj se jez godilo na haciendi, da so vam pripravili tak sprejem.

— Prav rad, — je odvrnil Tiburejci, — Iz vrokov, ki vas ne bodo zanimali, sem zapustil koč, da se podam na haciendo del Varado. Moj konj je sredi pota poginil vsled žeje in izmučenosti in njegovo truplo je bilo, ki je privabilo pumo in oba jagvarja, katera ste vi s svojim tovarišem tako spretno ubila.

— Hm, — je rekel Kanadeec, — to je kaj žalosten posel. Pa n-daljujite. Kake povode more imeti človek, da sovraži mladega moža, kajti stavim, da niste starejši kot dvajset let.

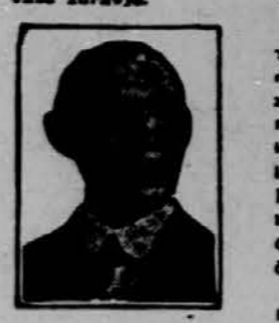
— Štirindvajset, — je odvrnil Tiburejci, — a sedaj hočem nadaljevati povest. Jaz sam bi mogoče delil usodo svojega konja, če bi me ne rešil oddelek jezdecov, ki me je našel sredi poti. Ne morem si pojasniti, zakaj so me ti ljudje tekrat rešili, da me takoj nato skušajo umoriti.

— Mogoče iz ljubosumnosti, — je rekel smeje Kanadeec. — To je vedno povest prve mladosti.

— Priznavam, — je rekel Tiburejci nekoliko zbehan, — a vendar pa je najti še neki drugi povod in ta je velika skrivnost, katere delim z njimi in katero si hočejo sedaj zagotoviti sami zase. Dejstvo je, da so trije ljudje, katerim je moje življenje na poti, a med temi je le eden, nad katerim se moram maščevati. Čeprav sem le eden proti trem, moram vendar izpolniti svojo prisego, katero sem položil na smrtni posteljini osebe, ki mi je bila zelo draga.

## ALI STE BOLNI?

Ako imate kako bolezen, ne glede na to, kako dolgo in ne oziraje se na to, kateri zdravnik vas ni mogel ozdraviti, pridiite k meni. Vrnil vam bo vaše zdravje.



Oddaljenja ali pa somanjkanje donarja naj vas ne zadržuje. Vse zdravim enako: bogate in revne. Jaz sem v Pittsburghu najboljši specialista za moške in sem nastanjen za mnogo let. Imam najboljšo opremljen urad, tudi stroj za X-žarke, s katerimi morem videti skoz vas kakor skoz steklo. Imam svojo lastno lekarno v kateri se nahajajo vse vrste domačih in importiranih zdravil. Ne bodite bojni in pridiite k meni kot k prijatelju. Govorim v vašem jeziku. En obisk vas bo prepoznal kaj morem za vas storiti.

Imam Erichov slovit 100 za krvne bolezni in zdravim bolezni v nekaj oseh. Ozdravim sem tisoče slučajev celobelosti, kožne bolezni, revmatizem, žolčne in ledne bolezni, srbenje mozole in vse kronične bolezni.

ZMERNE CENE.  
Prof. Dr. H. G. BAER  
311 Smithfield St. Pittsburgh, Pa.  
nasproti pošle  
VAŽNO. — Održi te in prinesi s seboj.

## Slovenske novice

### Calumet, Mich.

Dne 9. sept. sta v slovenski cerkvi sklenila zakonsko zvezo Andrew Perenchio, sin Mrs. Mary Perenchio iz Lauriuma, in Miss Mary Sedlar iz znane slovenske družine Math. R. Sedlarja, County Road, Raymbaultown. Ženin je bil rojen v Pavoniji, provincija Turin v Italiji, dočim je bila nevesta rojena na Calumetu. Tovariševala sta jima John Perenchio in Miss Ernestine Baldino. Mlada novoporočenca sta isto popoldne odjela v Negaucue in ko se vrneta, bosta ostala še nekaj časa na Calumetu, nato bosta pa odšla v Rochester, Minn., kjer se bosta stalno naselila. Bilo srečno!

Mrs. Annie Gwizdala je prišla iz Bay City, Mich. na obisk svojih starišev Mr. in Mrs. Math J. Sedlar v Raymbaultownu.

Mrs. Paul Madronič iz Tamaqua je s svojimi otroci odpotovala v Detroit, Mich., kjer biva njen soprog že par mesecev. Ostal bo do tam za stalno.

Mr. John Sudič, sin Mike Sudiča iz 7. ceste, je odrazil proti Chicagu na obisk svoje sestre Mrs. Joseph Kos.

Mrs. Annie D. Judnič iz Yellow Jacketa je šla obiskat svojo sestro Mrs. Mike Šitar v Paw Paw, Mich. V nedeljo 7. sept. se je na poti od Canala proti Hancocku vžgal avtomobil Feliksa Kotila. Ta je šel k bližnjim farmerjem po pomoč in ko pride nazaj, ni bilo od avtomobila nič drugega več kot samo železno ogrodje, zaboj z orodjem, ki je pa med tem časom nekega odnesel.

Mr. Math. F. Kobe se je vrnil s kratkega potovanja v Milwaukee, Wis., in dolnjemichiganskih tarna. Dobil je vtis, da bo letina grozdja letos jako dobra, a radi ogorčnega vpraševanja po grozdu, ki se izdelavo neopojnih pijač to ceja zelo visoka.

Miss Mamie Osterman in Miss Maggie Rožič sta prišle domov iz Ripon, Wis., kjer sta zadnjih pet mesecev delali v ondrotini tovarni rakavice in pletenja.

Mr. John Strutzl iz 7. ceste je odpotoval v Detroit.

Mr. John Henčič, klerk v Calumet State banki, se je podvrgl operaciji v Lauriuma bolnišnici. Zdravje se mu hitro vrnilo in upa v par dneh zapustiti bolnišnico.

Evelyn, 9letna hčerka Mr. in Mrs. Stephen Verdfrebar iz Yellow Jacketa je bila odpravljena v C. & H. bolnišnico, kjer je bila operirana za appendicitis (slepico).

Nicholas Nakič iz Ahuceka je bil obdolžen od Lucile Franković, da ji je ukradel dva bonda Svatole. Zagovarjati se bo moral pred okrajnim sodiščem na Eagle River.

"Calumet News" je prinesel vest iz Detroita, da je Miss Mary Nerko iz Lauriuma dobila nečloveško prvo nagrado za najboljšo izvajanje valčka v Palais de Danca. List ji čestita na edlikovanja.

Milwaukee, Wis.  
Starišev Frank Krati, gostilničar na 3705 Burnham St., je umrl v nedeljo 7. sept. dopoldne 4letni sinček Frank. Ko je deček šel iz hiše, je šla mati takoj za njim ter je videla, da je izginil pri sosedu. Po četrtturnem iskanju je našla dečka ležiti v velikem sodu, kjer se je zbiral deževnica. Deček je bil že mrtev, ter je plaval vrh vede in mati ga je potegnila ven. Poklican je bil zdravnik in končno je prišla požarna bramba s

pullmotorjem, da bi dečka oživil, toda vse prizadevanje je bilo zaman. Sod, v katerem je utonil deček, je bil zakepan v zemljo, ter pokrit s tankimi trhljivimi deskami, katere so se zlonile, ko je tekel deček čez. Sod je globok pet čevljev. Koroner je vzel s seboj štite deske ter se bo proti lastniku, pivovarni, postopalo sodniško, ker ni zakrila varno z možnimi deskami nabiralnika. Pogreb mlade žrtve se je vršil 9. sept.

### Potrebujejo jamomerca.

Državno nadzorništvo in upravništvo v Mežici na Koroskem je razpisalo mesto samostojnega jamomerca pri tamošnjem svinecni rudokopu

### NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tem potom naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znanecem žalostno vest, da je nenila smrt preljuba mlade živiljenja našena ljubljeneemu bratu

PETRU JAMNIK  
v starosti 30 let. Boledal je dalj časa za proletarsko bolezen jetiko. Doma je bil iz vasi Dol, fara Sor na Gorenjskem. Tukaj zapuša dva brate in eno sestro, v starem kraju pa očeta in enega brata.

Iskrena hvala vsem, ki so nam kaj pomagali v tem žalostnem času, kakor tudi onim, ki so ga spremlili k zadnjemu počitku posebno družavam sv. Jožefa št. 29 JSKJ. Imperial SDPZ in Prostost št. 106 SNPJ. On je bil član društva Prostost in brate so mu poklonili krasen venec v slovo ter se jim iskreno zahvaljujemo za izkazano nam zadnjo čast. Hvala tudi John Guzulu in vsem drugim, ki so nam stali na strani ob težki uri. Rajnkema pa budi lahka ameriška druga.

Zalujeci ostali:  
Jakob, Jožef in Pavel Jamnik, bratje.

Marija omožena Kosenina, sestra  
Imperial, Pa., 8. sept., 1919.

### ZOPER ZAPRTJE RABITE

# LAXCARIN

Najboljše na svetu. Celo zdravljenje škafel \$5.24, 1 škat. \$1.04 s takso. Prodaja je Laxal Medicines Co. 664 Laxa Bldg., Pittsburgh Pa.

### OGLASILJO NAJ SE SLEDEČI:

Ignacij Masten, Rudolf Mali, Jože Janežič, Emil Mazza, Jovan Ristič, Ignacij Pavlovec, Mate Bazal, Marija Barovč roj. Knaus, Urban Stražisar, John Rudolf, Ivan Sahačič, Frank Stepančič, Marko Rebel, Frank Cigole, Ana Medle, Feliks Arcon, Peter Zontan, Frank Svačić, Andrija Juvar, Ivan Prothar, Mihal Ludvik, Marija Paulin, John Galjančič, Antonija Kastlic, Frank Bonca, Mary Grabs, Janez Žnidaršič in Frank Tomčič. Vsi ti imajo pri nas pisma iz starega kraja. Mi smo že prej pričeli vsa ta imena in tudi povedali, kdo je pisal. Kdor se bo oglašil, naj nam označi, od koga pričakuje pismo, da veno, če je res njemu namenjeno.  
Upravništvo Glas Naroda.  
(19-20-5)

Iščem MATIJO VERDFREBAR, ki ima za ženo mojo rojakinjo Marijo, doma iz Banje Lake pri Koročju, sedaj pa stanujejo banje nekje v Clevelandu. Prosim očujene rojake, če kdo kaj ve o njem, da mi javi, ali naj se pa sam oglasi, ker poročiti mu imam nekaj novoga iz starega kraja. — Michael Kerkočič, 938 Flushing Ave., Brooklyn, N. Y.

## "COSULICH"

### ČRTA

#### DIREKTNJA POT V PATRAS IN TRST.

Potniki se lahko izkreajo v tem ali onem pristanišču.

BELVEDERE krog 23. sept.  
PRES. WILSON krog 30. sept.

Parniki odhajajo s pomola 7. 41. St., Brooklyna.

Za cene in druge podrobnosti se obrnite na:

PHELPS BROS. & CO.  
GENERALNI ZASTOPNIKI  
17 Battery Place, New York.  
Telefon: 430 Whitehall

### NAZNANILO.

Greensburg, Pa.  
Tem potom naznanjam vsem članom in članicam društev, spadajočim k SDPZ, SNPJ, in SSPZ, da imamo ukreniti tri važne stvari, tičeče se vseh treh društev, in sicer: prva stvar je, da se določimo, kaj je ukreniti z lotom, kateri je že davno kupljen z namenom za Slovenski Narodni Dom; druga stvar se tiče denarja, kateri je nabran v namen slovenskim sirotam v starem kraju; tretja stvar je, kaj bomo ukrenili z zastavo in kaj jo razvijte iste. Vse te tri točke so zelo važne za nas tukajšnje Slovence. Zato so opozorjeni vsi, da se ne bo potem kateri izgovarjal, da ni vedel. Torej pridiite vsi v **nedeljo 28. septembra** ob dveh popoldne v dvorano gospe Marije Miheve na Haydenville. Na svidenje!

(19-20-9)

### NAPRODAJ

Imam kranjsko štirivrstno harmoniko na 16 basov in en zvonček, stupaj kot na nemških; lahko igra, tukaj napravljena pred dvema mesecema. Cena \$112.00. Kateroga vesel, naj piše na: Martin Petrovich, 3322 Rober Place, St. Louis, Mo.

### HARMONIKE NA PRODAJ.

Štirivrstna triglasna močega izdelka, skoraj nova, cena \$105.00; Rpnikovoga dela štirivrstna dvoglasna, cena \$65.00; Wittneijevoga dela trivrstna triglasna, skoraj nova, cena \$75.00, dvoglasna \$55.00. Vse te so kranjsko nlažne harmonike. Imam tudi dvojehromatonske, ena Lubasovega in druga Hlavackovega dela. Pišite na: John Weiss, 192 Jefferson St., Brooklyn, N. Y.

### HARMONIKA

Lubasovega izdelka, štirivrstna, dvoglasna, se malo rabljena, skoro nova, se proda pri: Anthony Milavec 6311 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. (19-22-9)

### IŠČEM DOBRE DOGARJE

za delati Clarets in Pipe dege inam lepo in dobro šumo. Lakonske se malo seka za doge, leži na lepen prostoru brez močvirja ali povodnji. Plača velika, dela za več let. Tudi potrebujem enega za voziti s konju doge; plača po dogovoru — P. J. Raichel, Pochuts, Miss. (19-20-9)

### DOMAČIH ZELIŠČINIH ZDRAVIL

(priporočanih po Šupniku Knepcu).

Poleg vsega zdravlja je na kratk razločeno, na kaj in pri kateri bolesi so rabi

Ta cenik bo vodnik k vašemu zdravju. Pišite ponj še danes. Pošljem ga brez plačila.

### POZOR!

Iščel je nov obširni cenik

DOMAČIH ZELIŠČINIH ZDRAVIL

(priporočanih po Šupniku Knepcu).

Poleg vsega zdravlja je na kratk razločeno, na kaj in pri kateri bolesi so rabi

Ta cenik bo vodnik k vašemu zdravju. Pišite ponj še danes. Pošljem ga brez plačila.

### VAZNO ZA POTNIKE!

Ki potujejo skoz New York v domovino, da se vstavijo pri svojem rojaku v nanovo urejenem hotelu "Rusija", kjer slovenski potniki dobe čista prenočišča in domačo hrano po najnižji ceni. Mi vam pomagamo očenje kupiti šifkarto in dobiti potni list. Nahajamo se bli s našega konzula SHS in kolo-dvora. Pridemo vas iskat vsak čas, ako telefonirate (7232 Farragut). Človeka, ki ima za klubom napis HOTEL RUSIJA zapuajte, drugemu na.

LEO STRUKEL.  
Baikan American Trading Co.,  
208 Tench Ave. cor. 22nd St.  
NEW YORK, N. Y.

## SLOVENE! DENAR IMAS!

Kam ga boš naložil varno in dobičkanosno?  
V ZEMLJO!

Imam 3400 akrov najfineje ravnine, deloma čisto, največ gozd, brez povodnji. Kos leži ot glavri železni Missouri Pacific zraven mesta Corning, Ark., 12 milj od Naylor, Mo. Prodani kose po 80 akrov in več na lahka plačila 6%. Čistim vsoto zemljo za orati, pastivši 10 akrov gozda na 80 akrov. Cena akra 70 čistega \$60 akre.

Slovence, pridi sedaj in poglej pridelek na čisti zemlji, koruzo in pavlo; zadnje 200 akrov, kateri pridelek se ceni na \$30.000, ali 14 čiste najemnine \$7.500, ali akre \$37 1/2 čistega najema letno. Ne govori, ni res, pridi in prepričaj se! Vsa ob dobičkom povrnjeno, kbor kupi, ali dobi drugače kot oglašeno. Urejene kmetije v okoliših \$200 akre Zemlja enaca od Mississippi doline, Sveta v gozdu ne prodam nikomur, kjer hosta ne plača in Slovence ne ustipi jo štiti. Izvrstna stara nemška naselbina zraven.

Kupi se tukaj med Slovence tako stedeče:

120 akrov fina kmetija, 7sobna hiša, 2 velika hleva, lep saden vrt, 1 akre vinograd, lepi travniki.

80 akrov kmetija, 60 čistega, lep vrt, 2 hleva, hiša.

Kupi se lahko zraven vsoto goveda, mule, prasce, kokoši seno, keruza, precej čistega zmočkane grozdja itd.

Ako te veseli kmetijstvo, ne kupuj nikjer, predno ne vidiš teh krajev.

F. GRAM, Naylor, Mo.

## POZOR, ROJAKI!

Podpisana bi rada izvedela za raslove sledečih rojakov in jih prosita, naj jima kaj pišejo: TESOVIK JOSIP, Sublet, Wyo.; TESOVIK JANEZ, Milwaukee, Wis.; STANIC LUDVIK in MARIJA, Indianapolis, Ind. Miva sva na Ruskem, pa že več let nisva dobila nobenega sporočila. Naslov: Josip Tesovnik in Anton Medvesček, Odred I. Jugoslovanskega polka, S. stotinja, Nižnji Udinsk, Siberia. (18-19-9)

### PRODAM

trivrstno harmoniko nemškega izdelka. Vprašajte pri Jos. Bradac, 6402 Orton Court, Cleveland, Ohio (17-19-9)

Išče se brat umrlega LOUISA TOMAŽIN, doma nekje od Krskega na Dolajnskem, Brat.ri-va, kolikor je meni znano, v Minnesoti. Radi njegove zapušline oziroma nadaljnega pojasnila naj se oglasi na sledeči naslov: John Zupan, P. O. Box 6, Sandoulee, Montana. (17-19-3)

Iščem IGNACIJA CVELBARJA. Pred 4 leti je bil v Somersetu in sedaj ne vem, kje se nahaja. Čul sem, da je bil ponesečen. Prosim očujene rojake, če kdo kaj ve o njem, da mi poroča, ali naj se pa sam oglasi, za kar bom hvaležen. — Louis Cvelbar, 266 Spruce St., Conemaugh Pa. (17-20-9)

### VABILO

na prvi javni nastop pevcev in pevke pevkega društva Planinski Raj v Thomasu, W. Va., v soboto 27. septembra v dvorani Milane in bratje. Ob 7. uri zvečer se prične zabava s plesom. Ob 8.30 nastopijo pevci in pevke. Zapel bo mešani zbor ameriškansko himno (slovensko besedilo), Bledi mesec, Ti veselo poj, Slepce; potem nastopijo ženske s Planinarico, dvo-spev, in Ticek; zatem nastopijo moški ter zapoje Zvezde itd.; nazadnje vsi skupaj pesem Amerika. Ker se bo šlo prvikrat ulrano slovensko petje v tej naselbini, zato upamo, da nas občinstvo obilno obišče. Vstopnina 50¢, otreke brez sprenstva starišev se ne pustijo vstopiti. Za prigrizek in zabavo med odmorom bo izvrstno prekrbljeno. Na veselo svidenje 27. sept. zvečer! Veseljeni odbor. (17-19-9)

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Rojakom v Cleveland, in sploh v državi Ohio naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potnik

## Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK  
638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializet v Pittsburghu, ki ima 35-letno prakso v zdravju vsih možkih bolezni.

Strupljenje krvi ozdravi z glavnim. Če imate msole ali mehurske po telesu, v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridiite in laščiti vam bom kri. Ne čakajte, ker ta bolezen se nalaša.

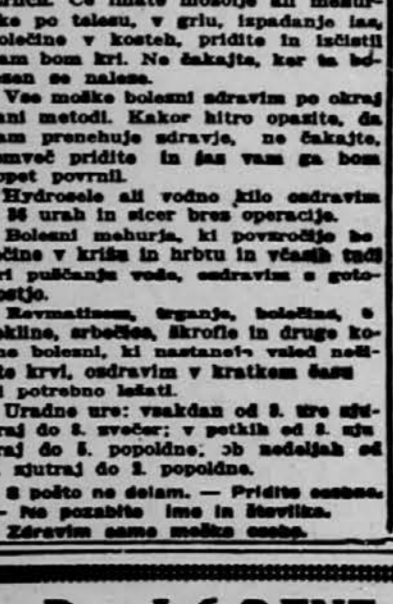
Vse možke bolezni zdravim po obratni metodi. Kakor hitro opazite, da vam pranehuje zdravje, ne čakajte, temveč pridiite in las vam ga bom sopet povrnil.

Hidrocere ali vodno kilo ozdravim v 10 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurske, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, ozdravim v gotovostjo.

Rheumatizem, urganje, bolečina, uškline, srbenje, škrufje in druge kožne bolezni, ki nastanejo ved nozrišne krvi, ozdravim v kratkem času ni potrebno ležati.

Uradne ure: vsakdan od 8. ure sht.raj do 8. zvečer; v petkih od 8. ure traj do 8. popoldne. V nedeljah od 8. zjutraj do 8. popoldne.

Če pošta ne delam. — Pridiite osebno. — Na pozabite ime in naslov. Zdravim same možke oseb.



Mr. JANKO FLENKO, ki je pooblaščen pobirati narodnine in izdajati pravevaljna potrdila. Rejake prosimo, da mu gredo na roko.

Upravništvo Glas Naroda

## Dr. LORENZ

EDINI SLOVENSKI GOVORNI ZDRAVNIK SPECIJALIST MOŽKIH BOLEZNI  
644 Penn avenue Pittsburgh, Pa.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam se zdravim sed 23 let ter imam skušnjo v vseh bolezni in ker imam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Škodni 28 let sam pridobil posebno skušnjo pri zdravljenju možkih bolezni. Zato se morete popolnoma nanesti na mene, moja stroka pa je, da vas popolnoma ozdravim. Na odlašajte, ampak pridiite km. greja.

Jaz ozdravim strupljeno kri, maščobe in vse po tihim, škrufje, škrufje in grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčni bolezn, celobelost, bolezni v mehursku, lednicah, jetrah in belodnu, rane, revmatizem, katar, slato kilo, saduho itd.

Uradne ure: vsak dan v ponedeljkah, srečkah in petkih od 8. ure zjutraj do 8. ure zvečer. Ob nedeljah se do 8. ure popoldne. Po pošti ne zdravim. Pridiite osebno. Na pozabite ime in naslov.

Dr. LORENZ, 644 Penn ave., Pittsburgh, Pa.